

نتیجه انفعال در دیپلماسی معرکه‌گیری دولت‌های میکروسکوپی

دیپلماسی انفعال نه تنها از عناد دشمنان ایران نکاسته است بلکه کار را به آنجا رسانده که برخی دولت‌های میکروسکوپی نیز گاه با قطع رابطه و گاهی با مشارکت در صدور بیانیه به جمع معرکه‌گیران علیه جمهوری اسلامی ایران پیوسته‌اند.

دیپلماسی انفعال نه تنها از عناد دشمنان ایران نکاسته است بلکه کار را به آنجا رسانده که برخی دولت‌های میکروسکوپی نیز گاه با قطع رابطه و گاهی با مشارکت در صدور بیانیه به جمع معرکه‌گیران علیه جمهوری اسلامی ایران پیوسته‌اند.

بیست و هفتمین نشست اتحادیه عرب روز دوشنبه در موریتانی برگزار شد و با وجود تلاش‌های آل‌سعود به خاطر نتایج و نحوه برگزاری به ضعیف‌ترین نشست در تاریخ این اتحادیه تبدیل شد. اجلاس سران عرب در نواکشوط پایتخت موریتانی، با حضور سران 9 کشور عربی برگزار شد و اکثر اعضا، در سطح وزیران خارجه در آن شرکت کردند. در نشست مذکور فقط سران 6 کشور عربی (سودان، یمن، جیبوتی، جزایر کومور، قطر و کویت) حضور یافتند؛ همچنین درحالی‌که قرار بود نشست 2 روزه برگزار شود، در همان روز نخست به کار خود پایان داد.

در نشست اتحادیه عرب نه قدمی اساسی برای حل مشکلات برداشته شد و نه اختلاف‌های دولت‌های عربی حل شد. اختلاف‌هایی که در مورد یمن، سوریه، فلسطین و... همچنان به قوت خود باقی است. همانند همیشه سایه عربستان بر این نشست سنگینی می‌کرد. چرا که طبق روال سال‌های گذشته این نشست‌ها با فشارهای آل‌سعود در جهت طرح خواسته‌های این رژیم همراه بود. اما این بار در دو مورد تیر سعودی‌ها به سنگ خورد. به نوشته رای‌ال‌یوم فشارهای عربستان برای تصویب بندی قائل به تروریست بودن «حزب الله» لبنان با شکست مواجه شد. همچنین تمام تلاش‌های عربستان برای تحمیل هیئتی از معارضان سوری برای نشان دادن آنها بر جایگاه دولت سوریه نیز شکست خورد و پذیرفته نشد که معارضان سوری، حتی به عنوان ناظر در اجلاس حضور یابند. به این ترتیب، در جایگاهی که به سوریه اختصاص داشت، پرچم رسمی دولت سوریه با سه رنگ و دو ستاره سبز نصب شد، نه پرچم معارضان.

خواب عمیق در اجلاس سران عرب

شمار قابل توجهی از روسا و سران کشورهای عربی در این نشست حضور نداشتند، از جمله «سلمان بن عبدالعزیز» پادشاه عربستان، «عبدالفتاح السیسی» رئیس‌جمهور مصر و «عبدالله دوم» پادشاه اردن. از سوی دیگر «تمیم بن حمد» امیر قطر نیز که در این نشست حضور داشت بعد از قرائت بیانیه افتتاحیه سالن اجلاس را ترک کرد.

عکس‌هایی که سایت العالم آنها را منتشر کرده از حاشیه‌های جالب این اجلاس است. البته حاشیه‌ای که گویای روح حاکم بر اجلاس‌های این چنینی در اتحادیه عرب است. در این عکس‌ها برخی از سران شرکت‌کننده در این اجلاس کوتاه در خوابی عمیق فرو رفته‌اند.

کناره‌گیری مراکش از میزبانی این نشست گویای بی‌رمقی این اتحادیه در حل مشکلات جهان عرب است. قرار بود نشست اتحادیه عرب در مراکش برگزار شود؛ اما مراکش با تکیه بر اینکه فضای مناسب برای تصمیم‌گیری براساس منافع ملت‌های عرب فراهم نیست از میزبانی این نشست کناره‌گیری کرده بود. فضا برای منافع کشورهای عربی در این اتحادیه از آن رو فراهم نیست که سال‌هاست این اجلاس با تهدید و تطمیع اصلی‌ترین متحد آمریکا در منطقه یعنی رژیم سعودی به نشستی ضد ایرانی تبدیل شده است.

بیانیه پایانی اجلاس با ملاط سعودی

اجلاس یک روزه اتحادیه عرب با بیانیه‌ای نمایشی و متناقض پایان یافت. در این بیانیه اتحادیه عرب از «برادرانشان» در سوریه خواسته‌اند که به حل سیاسی بحران پایبند باشند، راهکاری که وحدت و تمامیت ارضی سوریه و مردمش را حفظ کند. همچنین اعضای این اتحادیه جمله «مرکزیت مسئله فلسطین برای اعراب» را در این بیانیه تکرار کردند و از مردم فلسطین خواستند در برابر اسرائیل و سیاست‌های برنامه‌ریزی شده‌اش مقاومت کنند.

این بندها در حالی در این بیانیه آمده است که رژیم سعودی و برخی خرده‌ریزهای حاشیه خلیج فارس از اصلی‌ترین عوامل آشوب آفرینی و تقویت گروه‌های تروریست در سوریه، عراق و یمن بوده‌اند و همواره با بهانه‌های واهی در مسیر گفت‌وگو و

ایجاد صلح و امنیت در این کشورها سنگ اندازی کرده‌اند. از طرف دیگر تاکید بر مرکزیت موضوع فلسطین و مقاومت در برابر سیاست‌های اشغالگرانه رژیم صهیونیستی در حالی مطرح شده است که به تازگی روابط آل سعود و صهیونیست‌ها از پرده برون افتاده و سفر «انور عشقی» ژنرال بازنشسته عربستانی که نقش دلال روابط صهیونیست‌ها و آل سعود را بازی می‌کند، در رسانه‌ها منتشر شد.

«امانوئل نحشون» سخنگوی وزارت خارجه رژیم صهیونیستی اعلام کرد: «انور عشقی» سرلشکر سابق نیروهای مسلح عربستان به اسرائیل سفر کرد و دیداری با «دوری گلد» مدیرکل وزارت خارجه در هتل «ملک داوود» در بیت المقدس داشت. در یوزگی‌های آل سعود برای مقابله با ایران

موضوع دشمنی سعودی‌ها با ایران آنها را به چنان تقلایی انداخته تا از آمریکا و کشورهای اروپایی تا کشورهای عضو اتحادیه عرب و حتی رژیم جعلی اسرائیل به در یوزگی بپردازند. آنها در این مسیر از آنجا که در خود توان و قدرتی برای روبه‌رویی با ایران نمی‌بینند به انحای مختلف به همراه کردن دیگر کشورها با خود مشغول هستند. این در یوزگی به آنجا رسید که «ترکی فیصل» رئیس از کار افتاده استخبارات عربستان را به فرانسه برد تا با بیوه هزار داماد گروهک تروریستی در حال اغما، بنشینند و خواب‌هایشان را برای هم تعریف کنند.

جروزالم پست نیز در مورد روابط «انور عشقی» با صهیونیست‌ها می‌نویسد که «سخنان آنها حول خطر ایران دور می‌زده» و نشان می‌دهد که آنها چندین سال است که گفت‌وگوهای محرمانه دارند و می‌خواسته‌اند این گفت‌وگوها را به گونه‌ای علنی کنند.

در بیانیه پایانی اتحادیه عرب در موریتانی که توسط «احمد ابوالغیظ» دبیرکل این اتحادیه قرائت شد بار دیگر ملات رژیم سعودی برای پی‌ریزی بنای دشمنی با ایران و گردهم آوردن دیگر کشورها حول این دیوار کج به وضوح دیده می‌شد. در بخشی از این بیانیه محکومیت دخالت‌های خارجی در امور داخلی کشورهای عربی به ویژه از سوی ایران نشان داد عربستان همچنان تسلط خود را بر بیانیه پایانی این نشست اعمال کرده است.

سرانجام دیپلماسی انفعال

مسیر حسن ظنی که توسط دستگاه دیپلماسی دولت در این سالها نسبت به برخی دولت‌های غربی و رژیم‌هایی مانند آل سعود پیموده شده است نتایجی جز این نمی‌تواند در برداشته باشد که کار به معرکه‌گیری دولت‌های میکروسکوپی ختم شود.

انفعال از تبعات خوش بینی است. اینکه فکر کنیم با چند بار نشست و برخاست و لیخند، دیگران تغییر رویه خواهند داد نهایت سهل‌انگاری است. اینکه فکر کنیم اگر در مقابل زیاده‌خواهی و لاطائلات دم فرو بندیم و حرف دوستی بزیم چیزی تغییر خواهد کرد تصوری باطل است. در موضوع فاجعه منا، مسجدالحرام و تعرض به دو نوجوان ایرانی اقدامی در خور صورت ندادیم اما نتیجه چه شد؟ بیانیه پایانی اتحادیه عرب و ادعاها و یاهه سرایی‌های دیگر بار رژیم عربستان پایان این ماجرا نیست و هر چه بیشتر به این رژیم ضد انسانی و حامیان آن لیخند بزیم آنها را در اعمالی از این دست جری‌تر کرده‌ایم.

این تصور که با نزدیک شدن به آمریکا و مذاکره می‌توان جلوی خباثت‌های آل سعود را گرفت هم از آن تصورات غلط است. عربستان بدون اجازه آمریکا اقدامی نمی‌کند و اصلا یارای اقدامی در او نیست. در یک ماه گذشته وزیر دفاع رژیم سعودی دو بار به آمریکا سفر کرده است و البته این دید و بازدیدها میان سران دو کشور امری همیشگی است. اما آنچنان که شاهد بودیم کینه‌توزی‌ها و خباثت‌های آل سعود بعد از مذاکرات ایران با آمریکا بیشتر شده است. آمریکا برای سیاست ادعای مذاکره در عیان و ادامه دشمنی‌ها در نهان از این نوچه‌های منطقه‌ای خود بیشترین استفاده را می‌کند که کاهش قیمت نفت برای ضربه زدن به ایران از جمله این اقدامات آشکار است.

قدرت هوشمند

اقتدار و صلابت ایران نه از راه دیپلماسی انفعال و لیخند بلکه از نقاطی حاصل شده که از قضا انفعال را کنار گذاشته و انقلابی عمل کرده‌ایم و به جرأت می‌توان گفت که اگر آمریکا اصل برنامه هسته‌ای ایران با 5 هزار سانتریفیوژ را پذیرفت، به اعتبار کسب توانایی غنی‌سازی 20 درصد و تولید دستگاه‌های سانتریفیوژ پیشرفته از یک طرف و نفوذ بلامنازع ایران در منطقه بود. دست آمریکا پیش از توافق به قدری خالی بود که توماس فریدمن 11 روز قبل از اعلام توافق وین در نیویورک تایمز نوشت «توافق پیش‌رو با ایران یک توافق بد خوب» است و به اوباما این امکان را می‌دهد تا به کنگره و اسرائیل بگوید این بهترین توافقی است که با یک غلاف خالی از اسلحه می‌توان به دست آورد؛ توافق تا بروز دگرگونی‌هایی در ایران زمان می‌خرد». این مشاور دموکرات‌ها در حالی غلاف آمریکا را از اسلحه مؤثر بر ایران تهی می‌دانست که چند وقت قبل از آن متأسفانه یک دیپلمات ارشد ایرانی در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران گفته بود آمریکا ظرف 5 دقیقه می‌تواند قدرت دفاعی ما را نابود کند! او البته بعدها توجیه شد و سعی کرد جبران کند اما متأسفانه این تلقی خودکم‌پندارانه همان چیزی است که آفت دستگاه دیپلماسی کشور است.

چندی پیش وبسایت الجزیره یادداشتی قابل تأمل به قلم یکی از اعضای اپوزیسیون جمهوری اسلامی (ح-د) منتشر کرد که گویای نکات قابل تاملی است. در بخشی از این یادداشت آمده بود: «طبق تعریف توماس فریدمن، دکتربین اوباما این است که مشارکت دادن ایران بیش از انزوا قادر به برآوردن نیازهای آمریکاست... آنچه از نگاه جمهوریخواهان و نومحافظه‌کاران، تلاش برای به دست آوردن دل ایران تلقی می‌شود، در حقیقت نوع بسیار زبرکانه‌تری از امپریالیسم است که مثل یک شطرنج باز عمل می‌کند. یک شطرنج‌باز از ضعف‌ها و قوت‌ها، واکنش‌های عصبی و امیال پنهان همه بازیگرانش آگاه است. اوباما به سعودی‌ها و ترکیه اجازه می‌دهد کار خودشان را در یمن یا سوریه پیش ببرند... اگر توافق هسته‌ای با ایران از نقشه‌های کنگره یا مخالفان در

ایران جان سالم در ببرد، تبدیل به گل سرسید دستاوردهای اوپاما به عنوان تجلی قدرت هوشمند خواهد شد... به تعبیر جوزف نای، این ترکیب قدرت نرم و سخت است. دکترین اوپاما در حوزه قدرت هوشمند، اهدافی فراتر از ایران و برنامه هسته‌ای‌اش دارد؛ اما همیشه میان نیت مؤلف یک دکترین، متن دکترین و شیوه‌خوانش و شکستن ساختار آن توسط دیگران اختلاف وجود دارد. برای دکترین اوپاما هر نامی که انتخاب کنید، او و جوزف نای باید کوله‌بار خود را ببندند و به قم بروند تا بفهمند قدرت هوشمند چیست... از همان مرزهای پرمنفذی که قرار است بازرسان سازمان ملل (و در میان آنها جاسوسان اسرائیل) به ایران بروند و تأسیسات هسته‌ای را بازرسی و رصد کنند، از همان مرزها قاسم سلیمانی خیلی زودتر نفوذ کرده و اوپاما و جوزف نای را دور زده است.»